

กรมกิจการผู้สูงอายุ

แผนปฏิบัติการราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กรมกิจการผู้สูงอายุ

คำนำ

แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของกรมกิจการผู้สูงอายุ จัดทำขึ้นตามแนวทางของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยสอดคล้องกับแผนทั้ง 3 ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 และเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะห้าปีและรายปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การจัดสรรรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2568

กรมกิจการผู้สูงอายุ มุ่งหวังให้แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เป็นกรอบแนวทางและกลไกการขับเคลื่อนงานตามภารกิจของกรมกิจการผู้สูงอายุให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และวิสัยทัศน์ “ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีหลักประกัน เป็นพลังของสังคม”

กรมกิจการผู้สูงอายุ

ธันวาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ	1
1.1.1 แผนระดับ 1 : ยุทธศาสตร์ชาติ	1
1.1.2 แผนระดับ 2 : แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องโดยตรง	1
1.1.3 แผนระดับ 3 : แผนระดับที่ 3 แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) ของกรมกิจการผู้สูงอายุ	4
ส่วนที่ 2 แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) ของกรมกิจการผู้สูงอายุ	6
2.1 สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568)	6
2.2 แผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568)	6
ส่วนที่ 3 ประเมินการวงเงินงบประมาณรวมของแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2568 กรมกิจการผู้สูงอายุ	9

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กรมกิจการผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 1 บทนำ

1.1 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

แผนปฏิบัติการรายปี (พ.ศ. 2568) ของกรมกิจการผู้สูงอายุ มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ (1) แผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2) แผนระดับที่ 2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และ (3) แผนระดับที่ 3 แผนปฏิบัติการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ โดยความเชื่อมโยงแต่ละแผน มีดังนี้

1.1.1 แผนระดับที่ 1 : ยุทธศาสตร์ชาติ

1) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (หลัก)

(1) เป้าหมาย : สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

(2.1) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ : สร้างหลักประกันทางสังคม ที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะและทุกกลุ่ม

(3) การบรรลุเป้าหมาย

กรมกิจการผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุนำองค์ความรู้ ทักษะที่สะสมไว้มากำหนดประโยชน์ โดยการถ่ายทอดให้คนวัยอื่นในสังคมผ่านกิจกรรมถ่ายทอดคลังปัญญา โรงเรียนผู้สูงอายุ และ สนับสนุนการมีส่วนร่วมทางสังคมของผู้สูงอายุ ผลักดันให้ผู้สูงอายุทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวมและพลังในการ พัฒนาสังคมในอนาคต

1.1.2 แผนระดับที่ 2 : แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

1.1) แผนแม่บทประเด็นความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม (หลัก)

(1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

(2) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กรมกิจการผู้สูงอายุ พัฒนาระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะผู้สูงอายุ เพื่อให้สามารถให้ความช่วยเหลือได้ครอบคลุมตามความเหมาะสมและจำเป็น พร้อมทั้ง สนับสนุนให้มีการพัฒนาและใช้ระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการจัดสวัสดิการและสร้าง หลักประกันทางสังคมของทุกภาคส่วน เพื่อนำไปสู่การยกระดับการคุ้มครองทางสังคมและหลักประกันทาง สังคม

แผนย่อยที่ 1 มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม

(1) แนวทางการพัฒนา

1) จัดให้มีระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย โดยพัฒนาระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ เพื่อให้สามารถให้ความช่วยเหลือกับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายและครอบคลุมครบกลุ่ม อาทิ ทั้งเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย เหลือของความรุนแรงต่าง ๆ และการค้ามนุษย์ แรงงานในภาคการผลิตที่มีความเสี่ยง ผู้ติดเชื้อ และบุคคลที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ

2) ส่งเสริมและจัดหาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมให้ประชากรกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก-เยาวชนสตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อให้เข้าถึงบริการของรัฐและโอกาสทางสังคมได้อย่างเท่าเทียม และส่งเสริมความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย

3) สนับสนุนให้มีการพัฒนาและนำ ใช้ระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดสวัสดิการและสร้างหลักประกันทางสังคมของทุกภาคส่วน อาทิ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางสวัสดิการสังคมที่เชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ และส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างภาคีพัฒนาต่างๆ โดยเฉพาะระดับครัวเรือนและชุมชน เพื่อนำไปสู่การยกระดับการคุ้มครองทางสังคมและหลักประกันทางสังคม

1.2) แผนแม่บทประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (รอง)

(1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้ และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

(2) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น

แผนย่อยที่ 1 การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

(1) แนวทางการพัฒนา

กรมกิจการผู้สูงอายุ ส่งเสริมสนับสนุนให้มีกลไกดูแลสุขภาพผู้สูงอายุพร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ อาทิ สิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวันที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุทั้งระบบขนส่งสาธารณะ อาคารสถานที่พื้นที่สาธารณะ และที่อยู่อาศัยให้เอื้อต่อการใช้ชีวิต ของผู้สูงอายุและทุกกลุ่มในสังคม รวมทั้งส่งเสริมความรู้และพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน และมีกลไกคุ้มครองและช่วยเหลือกลุ่มผู้สูงอายุเมื่อเกิดปัญหาได้อย่างทันท่วงที

1.3) แผนแม่บทประเด็นพลังทางสังคม (รอง)

(1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น

(2) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

ประชากรไทยมีการเตรียมการก่อนยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยอย่างมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

แผนย่อยที่ 1 การรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก

(1) แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริมการเตรียมการก่อนยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยในทุกมิติอย่างมีคุณภาพ โดยการสร้างความตระหนักและการเตรียมการเมื่อยามสูงอายุ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ที่จะเป็นผู้สูงอายุในอนาคตได้ มีการเตรียมการให้พร้อมทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม และเป็นผู้สูงอายุที่มีกำลัง มีแรง มีความมั่นคงทางรายได้ และพึ่งพาตนเองได้

2) เพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของผู้สูงอายุ ส่งเสริมการนำความรู้ ประสบการณ์ และภูมิปัญญาที่สั่งสมมาตลอดช่วงชีวิตของผู้สูงอายุมายกถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เพื่อให้เกิดการสืบสานและต่อยอดการพัฒนาสังคม สนับสนุนการรวมกลุ่ม/ชมรมของผู้สูงอายุ ให้มีบทบาทและความเข้มแข็งในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และช่วยเหลือ/พัฒนาชุมชนและสังคม ที่สอดคล้องและเป็นไปตามความสามารถ ความชอบ และความต้องการของแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพกายที่แข็งแรง สุขภาพจิตที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีศักดิ์ศรี และมีความสุขในการดำเนินชีวิตในสังคม และสามารถคงไว้ซึ่งศักยภาพและบทบาทในการสร้างสรรค์สังคม เป็นอีกหนึ่งแรงพลังในการช่วยขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศได้เช่นเดียวกับช่วงวัยอื่น ๆ

3) เพิ่มบทบาทภาคส่วนอื่น ๆ ในการรองรับสังคมสูงวัย สนับสนุนให้สังคมและภาคส่วนอื่น ๆ ตระหนัก ยอมรับ และเห็นถึงคุณค่าของผู้สูงอายุ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ค่านิยม เอื้ออาทร และมีความกตัญญูต่อกันกับผู้สูงอายุ และก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติของสังคมและภาคส่วนอื่น ๆ ในการปฏิบัติกับผู้สูงอายุ พร้อมทั้งส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุที่เหมาะสมตามศักยภาพและสมรรถนะ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมทางสังคม จัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ และทุกช่วงวัยให้สามารถใช้ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกภาคส่วนและนวัตกรรมเพื่อรองรับการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ

4) การสร้างกลไกและระบบบริหารจัดการที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ โดยภาครัฐและเอกชนร่วมกันจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติที่เหมาะสมและสอดคล้องซึ่งกันและกัน กำหนดให้โรงเรียนผู้สูงอายุเป็นภารกิจท้องถิ่นและดำเนินการอย่างบูรณาการระหว่างกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ปรับบทบาทหน่วยงานที่ดูแลผู้สูงอายุเป็นลักษณะเชิงรุก เน้นกระบวนการพัฒนาสังคม และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับภูมิภาค ส่วนกลาง และท้องถิ่น และพัฒนาทักษะ/ศักยภาพและเพิ่มบุคลากรในการปฏิบัติงาน/อาสาสมัครในการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่/ท้องถิ่น

5) ส่งเสริมให้มีหลักประกันในการคุ้มครองทางสังคมและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี โดยสนับสนุนให้ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ที่เดิมในครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อมที่คุ้นชิน คนในครอบครัวและเครือข่ายในชุมชนดูแลผู้สูงอายุ ภาครัฐกำหนดมาตรการและกลไกการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุที่เหมาะสม คำนึงถึงความต้องการและสิทธิ และครอบคลุมทุกมิติ พัฒนาระบบบำนาญให้ครอบคลุมผู้สูงอายุอย่างถ้วนหน้า และการจัดทำคู่มือช่วยเหลือผู้สูงอายุในการป้องกันและรับมือภัยพิบัติ

6) การพัฒนาทักษะและศักยภาพผู้สูงอายุและภาคส่วนต่าง ๆ โดยการสร้างภูมิคุ้มกันให้ผู้สูงอายุในการปกป้องตนเองจากภัยรอบด้าน ด้วยการให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ ในลักษณะโปรแกรมเอนกประสงค์โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และพัฒนาเครื่องมือ/กลไก/ระบบสารสนเทศ การจัดการศึกษา/กิจกรรม ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมและเข้าถึงได้ง่าย

7) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพทุกกลุ่มวัย โดยพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรต่อสุขภาวะ ให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพที่ดีอย่างต่อเนื่อง เอื้อต่อการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทุกช่วงวัยให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เกิดพื้นที่แห่งการเรียนรู้และสร้างสรรค์สำหรับการดำเนินกิจกรรมทางสังคมที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้สูงอายุ

1.1.3 แผนระดับที่ 3 แผนปฏิบัติการราชการรายปี (พ.ศ. 2568) ของกรมกิจการผู้สูงอายุ

1) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

(1) เป้าหมาย : ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนา มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้และพัฒนาตลอดชีวิต

(2) แนวทางการพัฒนา

2.1 สนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาศักยภาพนำเอาองค์ความรู้ที่มีมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้สูงอายุและคนทุกวัย สร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม

2.2 พัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านผู้สูงอายุให้สามารถจัดกิจกรรมร่วมกับผู้สูงอายุภายในชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง และสร้างเครือข่ายในการดำเนินงานในพื้นที่ได้ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุและชุมชนในการเข้าสู่สังคมสูงวัย

(3) แผนงาน/โครงการที่สำคัญ

3.1 โครงการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถการทำงานและการเป็นผู้สูงอายุที่มีพลัง (Active Ageing)

3.2 โครงการส่งเสริมบทบาทและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านผู้สูงอายุ

2) แผนบูรณาการเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย

(1) เป้าหมาย : ส่งเสริมการเตรียมการก่อนยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยในทุกมิติอย่างมีคุณภาพ โดยการสร้างความตระหนักและการเตรียมการเมื่อยามสูงวัย

(2) แนวทางการพัฒนา

2.1 พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ โดยการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ (อพมส.) อาสาสมัครธนาคารเวลา และผู้ดูแลผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน ได้รับการดูแลและมีสุขภาวะที่ดี

2.2 ขับเคลื่อนศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุทั่วประเทศให้เป็นพื้นที่ในการทำกิจกรรมร่วมกันของคนทุกวัยในชุมชน โดยความร่วมมือของเครือข่ายในพื้นที่

2.3 พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ด้านสภาพแวดล้อมโดยการปรับปรุงบ้านและสถานที่สาธารณะที่เหมาะสมตามหลักอารยสถาปัตย์ เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุในที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ

(3) แผนงาน/โครงการที่สำคัญ

- 3.1 โครงการเสริมสร้างพัฒนากลไกเครือข่ายสร้างความมั่นคงทางสังคมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ
- 3.2 โครงการพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ
- 3.3 โครงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยและสถานที่สาธารณะที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและทุกวัย

3. แผนยุทธศาสตร์มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม

(1) เป้าหมาย : ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงสิทธิสวัสดิการขั้นพื้นฐาน และหลักประกันทางสังคมได้อย่างมีคุณภาพ

(2) แนวทางการพัฒนา

- 2.1 พัฒนานโยบาย มาตรการ กลไกเพื่อพัฒนางานด้านผู้สูงอายุทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ พร้อมขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ
- 2.2 ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุปี พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(3) แผนงาน/โครงการที่สำคัญ

- 3.1 โครงการพัฒนาระบบคุ้มครองทางสังคมและจัดสวัสดิการสังคม
- 3.2 โครงการขับเคลื่อนนโยบายมาตรการด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- 3.3 โครงการจัดสวัสดิการเงินสงเคราะห์สำหรับกลุ่มเปราะบาง

4. แผนพื้นฐานการด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

(1) เป้าหมาย : องค์กรมีการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การให้บริการเพื่อขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ

(2) แนวทางการพัฒนา

- 2.1 พัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
- 2.2 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้น

(3) แผนงาน/โครงการที่สำคัญ

- 3.1 การสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร

ส่วนที่ 2 แผนปฏิบัติการรายปี (พ.ศ. 2568) ของกรมกิจการผู้สูงอายุ

2.1 สารสำคัญของแผนปฏิบัติการรายปี (พ.ศ. 2568)

- **วิสัยทัศน์** : ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีหลักประกัน เป็นพลังของสังคม
- **พันธกิจ**
 1. ผลักดัน นโยบาย มาตรการ กลไก เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรในการขับเคลื่อนสังคม
 2. พัฒนาศักยภาพ และเตรียมความพร้อมประชากรรองรับสังคมสูงอายุ
 3. คัดกรอง ส่งเสริม สนับสนุนและพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ ให้เข้าถึงระบบสวัสดิการทางสังคมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
 4. พัฒนาองค์กร และทรัพยากรการบริหารงาน องค์กรความรู้เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน
- **วัตถุประสงค์** : การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ การจัดสวัสดิการ และการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ
- **เป้าหมายและตัวชี้วัดรวม**

เป้าหมาย : ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาศักยภาพ การดูแลพิทักษ์และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ตัวชี้วัด : ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2.2 แผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติการรายปี (พ.ศ. 2568)

◆ เรื่องที่ 1 การพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

เป้าหมาย : ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนา มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้และพัฒนาตลอดชีวิต

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
1.จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ	22,500 คน
2.จำนวนเครือข่ายด้านผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อเป็นเครือข่ายเข้มแข็ง	1,800 เครือข่าย

แนวทาง :

1. สนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาศักยภาพนำเอาองค์ความรู้ที่มีมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้สูงอายุและคนทุกวัย สร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม
2. พัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านผู้สูงอายุให้สามารถจัดกิจกรรมร่วมกับผู้สูงอายุภายในชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง และสร้างเครือข่ายในการดำเนินงานในพื้นที่ได้ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุและชุมชนในการเข้าสู่สังคมสูงวัย

โครงการ :

1. โครงการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถการทำงานและการเป็นผู้สูงอายุที่มีพลัง (Active Ageing)
2. โครงการส่งเสริมบทบาทและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านผู้สูงอายุ

◆ เรื่องที่ 2 แผนบูรณาการเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย

เป้าหมาย : ส่งเสริมการเตรียมการก่อนยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยในทุกมิติอย่างมีคุณภาพ โดยการสร้างความตระหนักและการเตรียมการเมื่อยามสูงวัย

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
1.จำนวนผู้สูงอายุที่สามารถเข้าถึงระบบการคุ้มครองทางสังคม	316,770 คน
2.จำนวนบ้านและสถานที่สาธารณะที่ได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม เพื่รองรับสังคมสูงวัย	50 เครือข่าย
3.จำนวนเครือข่ายที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะ เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย	2,125 แห่ง
4. จำนวนศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุที่ผ่านมาตรฐาน	13,000 แห่ง

แนวทาง :

1. พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ โดยการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ (อพมส.) อาสาสมัครธนาคารเวลา และผู้ดูแลผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน ได้รับการดูแลและมีสุขภาวะที่ดี
2. ขับเคลื่อนศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุทั่วประเทศให้เป็นพื้นที่ในการทำกิจกรรมร่วมกันของคนทุกวัยในชุมชน โดยความร่วมมือของเครือข่ายในพื้นที่
3. พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ด้านสภาพแวดล้อมโดยการปรับปรุงบ้านและสถานที่สาธารณะที่เหมาะสมตามหลักอารยสถาปัตย์ เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุในที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ

โครงการ :

1. โครงการเสริมสร้างพัฒนากลไกเครือข่ายสร้างความมั่นคงทางสังคมเพื่รองรับสังคมผู้สูงอายุ
2. โครงการพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคมของผู้สูงอายุ
3. โครงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยและสถานที่สาธารณะที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและทุกวัย

◆ เรื่องที่ 3 แผนยุทธศาสตร์มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม

เป้าหมาย : ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงสิทธิสวัสดิการขั้นพื้นฐาน และหลักประกันทางสังคมได้อย่างมีคุณภาพ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
1.จำนวนผู้สูงอายุที่สามารถเข้าถึงสิทธิสวัสดิการขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางสังคม	190,034 คน

แนวทาง :

1. พัฒนานโยบาย มาตรการ กลไกเพื่อพัฒนางานด้านผู้สูงอายุทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ พร้อมขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ
2. ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

โครงการ :

1. โครงการพัฒนาระบบคุ้มครองทางสังคมและจัดสวัสดิการสังคม
2. โครงการขับเคลื่อนนโยบายมาตรการด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
3. โครงการจัดสวัสดิการเงินสงเคราะห์สำหรับกลุ่มเปราะบาง

◆ เรื่องที่ 4 แผนพื้นฐานการด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

เป้าหมาย : องค์กรมีการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การให้บริการเพื่อขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
องค์กรมีการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การให้บริการเพื่อขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ	14 แห่ง

แนวทาง :

1. พัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
2. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้น

โครงการ :

1. การสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร

ส่วนที่ 3 ประมาณการวงเงินงบประมาณรวมของแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2568 กรมกิจการผู้สูงอายุ

แผนงาน / ผลผลิต / โครงการ / กิจกรรมหลัก / รายการ	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ	ระยะเวลา
กรมกิจการผู้สูงอายุ + กองทุนผู้สูงอายุ			1,488,271,800	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
กรมกิจการผู้สูงอายุ			1,421,271,800	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
1.แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม			15,133,900	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
ผลผลิต : สนับสนุนการดำเนินงานด้านการพัฒนาสังคม			15,133,900	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
กิจกรรมหลัก : การสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร	14	หน่วยงาน	15,133,900	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
- ค่าสาธารณูปโภค			14,142,700	
- ค่าตอบแทนรถประจำตำแหน่ง			991,200	
2.แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต			19,644,900	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
ผลผลิต : โครงการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถการทำงานและการเป็นผู้สูงอายุที่มีพลัง (Active Ageing)			19,644,900	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
กิจกรรมหลักที่ 1 การพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ			10,895,400	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
- โครงการเสริมพลังคลังปัญญาเพื่อพัฒนาผู้สูงวัย	2,500	คน	2,000,000	
- โครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน	8,000	คน	4,000,000	
- โครงการขับเคลื่อนวันผู้สูงอายุแห่งชาติ	9,600	คน	2,520,000	
- โครงการส่งเสริมทักษะและสมรรถนะในการสร้างอาชีพและรายได้ผู้สูงอายุ	2,000	คน	2,000,000	
	800	เครือข่าย		
- โครงการศูนย์พึ่งใจ ลดวัย เสริมพลังชีวิต (Rejuvenation Center)	100	คน	375,400	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
กิจกรรมหลักที่ 2 ส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ			5,800,000	
- โครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ	300	คน	590,000	
- โครงการยกระดับคุณภาพการให้บริการศูนย์เรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ	1	แห่ง	5,210,000	

แผนงาน / ผลผลิต / โครงการ / กิจกรรมหลัก / รายการ	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ	หน่วยรับผิดชอบ
กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาศักยภาพเครือข่าย			2,949,500	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
- โครงการส่งเสริมบทบาทภาคีเครือข่ายด้านผู้สูงอายุและหุ้นส่วนทางสังคมในระดับภูมิภาค			2,000,000	
- โครงการส่งเสริมภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) และสนับสนุนกิจการเพื่อสังคมด้านผู้สูงอายุ (SE)			949,500	
3.แผนงานยุทธศาสตร์มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม			638,366,900	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
ผลผลิตที่ 1 : โครงการพัฒนาระบบคุ้มครองทางสังคมและจัดสวัสดิการสังคม			575,762,800	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
กิจกรรมหลัก : การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ				1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
- โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี	153,927	คน	461,781,000	
- โครงการสนับสนุนศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ	35,000	คน	87,413,800	
- โครงการสนับสนุนครอบครัวอุปถัมภ์ผู้สูงอายุ	1,107	คน	26,568,000	
ผลผลิตที่ 2 : โครงการขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคม			25,104,100	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
กิจกรรมหลักที่ 1 การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ มาตรการด้านผู้สูงอายุ			4,964,900	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
- โครงการการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย	1	แผน	300,000	
- โครงการคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ	1	เรื่อง	1,633,600	
- โครงการการจัดทำคำของบประมาณ	1	เรื่อง	240,000	
- โครงการวิจัยและติดตามประเมินผล	1	เรื่อง	333,300	
- พัฒนาขีดสมรรถนะบุคลากรผู้สูงวัยที่เป็นเลิศ	1	เรื่อง	1,658,000	
- โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบบริหาร	1	เรื่อง	400,000	
- โครงการสนับสนุนการดำเนินงานตรวจสอบภายใน	21	แห่ง	400,000	
กิจกรรมหลักที่ 2 การขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุระหว่างประเทศ			4,062,900	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
- ขับเคลื่อนงานสู่สังคมสูงวัยอย่างยั่งยืนแห่งชาติ	1	เรื่อง	2,939,900	
- การขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างประเทศในการประชุมระดับนานาชาติว่าด้วยผู้สูงอายุและสังคมสูงวัย	1	เรื่อง	1,123,000	

แผนงาน / ผลผลิต / โครงการ / กิจกรรมหลัก / รายการ	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ	หน่วยรับผิดชอบ
กิจกรรมหลักที่ 3 การบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร			16,076,300	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
- โครงการจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนางานด้านผู้สูงอายุ	1	ระบบ	3,509,600	
- โครงการพัฒนาระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลและปรับปรุงระบบศูนย์ข้อมูลกลางผู้สูงอายุ เพื่อการบริการงานด้านผู้สูงอายุ	1	ระบบ	3,450,300	
- โครงการบูรณาการฐานข้อมูลผู้สูงอายุที่ได้รับสิทธิสวัสดิการสู่การกำหนดนโยบายของไทย	1	ระบบ	9,116,400	
ผลผลิตที่ 3 : โครงการจัดสวัสดิการเงินสงเคราะห์สำหรับกลุ่มเปราะบาง			37,500,000	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
กิจกรรมหลัก : การจัดสวัสดิการเงินช่วยเหลือสำหรับผู้สูงอายุ			37,500,000	
- โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก	12,500	คน	37,500,000	
4.แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย			629,392,200	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
ผลผลิต : โครงการพัฒนาเครือข่ายเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ			2,047,600	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
กิจกรรมหลัก : การเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายเพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมสูงวัย			2,047,600	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
- โครงการส่งเสริมภาคีเครือข่ายเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ	50	เครือข่าย	2,047,600	
	500	คน		
ผลผลิต : โครงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ			627,344,400	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
กิจกรรมหลักที่ 1 : ระบบดูแลและคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ			10,029,000	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
- โครงการศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน (Day care)	4	แห่ง	500,000	
	240	คน (ผู้อบรม)		
	3,600	คน (ผู้สูงอายุ)		
- โครงการขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ	66,000	คน	9,529,000	
	4,400	อพมส.		

แผนงาน / ผลผลิต / โครงการ / กิจกรรมหลัก / รายการ	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ	หน่วยรับผิดชอบ
กิจกรรมหลักที่ 2 : การเสริมสร้างกลไกการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชน			32,463,600	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
- โครงการเสริมสร้างกลไกการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชน	2,125 210,500	แห่ง คน	32,463,600	
กิจกรรมหลักที่ 3 : การบริหารและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ			62,462,600	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
- โครงการบริหารและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน	339 171 10,170	คน (ผู้บริหาร) แห่ง คน (ผู้สูงอายุ)	62,462,600	
กิจกรรมหลักที่ 4 : การปรับปรุงที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย			522,389,200	
- โครงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย	13,000 26,000	หลัง คน	522,389,200	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
5.แผนงานบุคลากรภาครัฐ			118,734,100	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
ผลผลิต : รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ เสริมสร้างสวัสดิการสังคมและยกระดับคุณภาพชีวิต			118,734,100	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
กิจกรรม : ส่งเสริมงานบุคลากรภาครัฐ	422	คน	118,734,100	
6.กองทุนผู้สูงอายุ			67,000,000	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
- สนับสนุนเงินทุนกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพ	1,900	คน	57,000,000	1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68
- สนับสนุนเงินอุดหนุนโครงการเพื่อผู้สูงอายุ	300	โครงการ	10,000,000	

: 02 659 6811

: saraban@dop.mail.go.th

: กรมกิจการผู้สูงอายุ

ที่อยู่ อาคารกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ชั้น 6 เลขที่ 1034 ถนนกรุงเกษม แขวงคลองมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100

แผนปฏิบัติการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

❖ กรมกิจการผู้สูงอายุ ❖